
Şehir, Mekânın Şiiri

Hüseyin EREN

Mekân mı insanı inşa eder, insan mı mekânı? Hem insan mekânın bir parçası değil mi; yürüyen, düşünen, akleden, hisseden bir parça... Mekâna izler bırakan, çizikler atan, musikileştiren, yaşanılır kılan, şehre dönüştüren, hayata akıtan mekân üstü bir varlık insan.

Evet, mekânın üstünde bir varlık insan... Ona şekil veren, çehre kazandıran, hislendiren, seslendiren, renklendiren veya yaşanmaz kılan, kötü kılan, kirleten, karalayan, kokutan, korkutan da aynı zamanda...

Şehir; mekânın şiiri. Şair ve beste insan; dillendiren, dinleyen de o. Sokaklar o şiirle yankılanır, caddeler o şarkı ile çınlar, evler o musiki ile dolar. Mekân yol olur akar insanın içine; kıvrımlaşır, kavramlaşır, iç şehri inşa eder.

O şehirde; ağaç altında yıldızların gölgesi seyredilir, mehtabın musikisi dinlenir, bulu umut diye akar, rüzgâr muştı diye eser, yağmur hayat diye yağar. Kalp, mekânı esir etmiştir sevdasıyla... Evren küçülmüş; şehirde kaybolmuş, şehre kaydolmuştur.

Mekân değişmez, şehir dönüşmez; değişen insandır, dönüşen düşüncedir. Yıkılan fikirdir, inşa edilen de yine insandır.

Hem harflerin dokunduğu her yer mekân değil mi? Evler, harfler toplamı; şehre isim veren, şehre isim olan, kente kimlik katan harfler...

Oturulan koltuk, uzanılan kanepeler, yürünen koridor, seyredilen pencere; kişiyi ele veren, kişiyi tanıştıran, kişiyi ayırtıran, kişiyi ayan kılan mahrem alan.

Yeri mekân kılan, mahremiyet örtüsü. O örtü yırtıldı mı şehirler düşer, şehirler yanar, şehirler yıkılır. Namahremler işgal etmiştir evin mekânına, mekânın evine. Renk yok, ses yok, zevk yok, zarafet yok, incelik yok, edep yok olup gitmiştir başka mekânlara.

Gürültü vardır, kalabalık vardır, kabalık vardır, sıkışıklık vardır göç yemiş şehirlerde. Şiir susmuş, şuur susmuştur; baykuşlar konuşur, yarasalar yürür karanlık şehirlerde, izbe mekânlarda...

Mekân esir alır, yer tutsak eder insanı. İnsan mekanikleşir, elektronikleşir, sanallaşır.

İnsanı yerden kaldıracak, mekânın başköşesine oturtacak, yeri yurt edinecek, şehir şiiri yazacak yine insan. Zaman o şiiri besteler, yeter ki insan insanın elinden tutsun, kalbinden tutsun, aklından tutsun, eller boşta kalmasın. Boşluk; mekânsızlık. Evren evinde boşluk var mı, ya kalp yurdunda?

